

det ærede Medlem: Hvornaar har jeg beklaget, at vi ikke fik Generalstrejke? Det ærede Medlem maa jo vide det, siden han udtaler sig saadan her fra det frie Ords Talerplads. For det frie Ord skal vel ikke forstaaes i den Betydning, som ligger bagved en saadan Udtalelse? Jeg har aldrig beklaget, at vi ikke fik Generalstrejke, jeg har tværtimod sagt til dem, der havde erklæret den, at de hurtigst muligt skulde tage den tilbage, saa kunde vi tale om Sagerne. Men jeg har ogsaa sagt, at saa længe den stod paa, var der ingen Grund for os til at forhandle. Jeg har ment, at det var urigtigt, at man med Generalstrejken i Baghaanden kunde møde hos Kongen og kræve et andet Ministerium, at man kunde kræve Forhandling optaget om Valglov o. s. v. Først Afløsning af Strejken, saa kunde vi forhandle om Sagen. Men dernæst har jeg sagt, at naar en saadan Sag en Gang er rejst i politiske Formaals Tjeneste, gjorde vi klogest i at tage Stødet med det samme, og det staar jeg ved. Det er nemlig min Tro, at den Slags uberettede Midler og grove Overfald, som dette er, skal man møde straks, og ikke bøje af for, og det er ogsaa min Tro, at hvis de Herrer havde faaet Lov til at fortsætte, vilde de selv være kommet og have bedt ynkeligt om at maatte slippe fri.

Naar der tales begrædeligt om, at jeg vilde, at mange skulde komme til at sulte, saa lægger jeg heller ikke megen Vægt paa det. Jeg ønsker ikke, at mange kommer til at sulte, eller at nogen kommer til at sulte. Det er ikke mig, der har ønsket Generalstrejken; men det er de Herrer, som har erklæret den, der vilde bringe mange til at sulte og ogsaa sulte sig selv, naar man da undtager de Herrer Ledere maaske. Men naar de Herrer vil bringe mange til at sulte og for et Formaal, som det, der her er Tale om, nemlig at faa Ministeriet Zahle igen, og senere, da de frafaldt det, saa blot for at faa en politisk Fordel, og med Paastand om, at Kongen havde brudt Forfatningen, saa, siger jeg, skulde de Herrer have haft Lov til at løbe Linen ud. Det havde været det bedste for os alle sammen: for dem, at de var kommet til Fornuft i Fremtiden, og de vilde da ikke, som det nu er sket, have kunnet erklære Generalstrejken for vunden og for en stor Sejr, hvorved de vil søge at bilde Arbejderne ind, at noget saadant kan gentages; og for os andre, fordi vi staar os bedst ved at forhandle jævnt og ligeligt med hinanden paa samme Grundlag og med Henvisning til Stemme-

seddelen som det afgørende ved Tvistigheder. (Bifald fra Tilhørerpladserne).

Formanden: Tilhørerne bør hverken give Bifald eller Mishag til Kende, hvis de vil overvære disse Forhandlinger.

Harboe: Jeg blev noget forbavset ved at høre Ordførerens (Borgbjerg) Tale. Jeg havde tænkt mig, at han førte Ordet her for samtlige de Partier, som var blevet enige om det foreliggende Valglovsforslag. Men naar jeg lige undtager de Ord, hvormed han anbefalede Valglovsforslaget, maa jeg afvise hans Tales Berettigelse som Ordførertale i enhver Henseende. Det vilde have forekommet mig rimeligere og mere taktfuldt overfor de Partier, som han ved denne Lejlighed repræsenterede, om han havde holdt sig til sin Opgave og udskudt til et senere Tidspunkt af Forhandlingen, eller i hvert Fald som en særlig Del af sin Tale, den ganske specielle socialdemokratiske Valgtale, som han benyttede sit Ordførerskab til at holde.

I denne Ordførertale tog han atter frem et Nummer, som jeg troede var udgaaet af Orkestret, Talen om Statskup. Det vil ikke være muligt at finde i nogen hverken engelsk eller dansk Statsretslærers Udtalelser noget som helst om, at det skulde være Kongen forment, at det skulde være Statskup, at forlange Valg. Det maa tværtimod siges at være Kongens Ret og Pligt, naar han har begrundet Formodning om, at Flertallet i Folketinget ikke har Flertal blandt Vælgerne, da at forlange Valg. Jeg kunde forstaa, at man kunde tale om Statskup ved en Foranstaltning fra Kongens Side, hvorved han forhindrede Valg, men tale om Statskup, naar netop Kongens Foranstaltning gaar ud paa at fremskaffe Valg, er ganske hen i Vejret. Nej, der er sket en anden Ulovlighed ved denne Lejlighed, og den er begaaet af Ministeriet Zahle. Sagen ligger aabenbart saaledes for — det er selvfølgelig ikke til at faa fat i vekslede Ord eller faldne Udtalelser, og det skal jeg heller ikke gøre noget Forsøg paa —, men den ligger aabenbart saaledes for, at Kongen til Statsminister Zahle har sagt, at han ønskede, at han skulde tage sin Afsked, eller at han gav ham sin Afsked, hvilket Udtryk der nu er brugt. Lad mig forudsætte, at det skarpeste Udtryk er brugt. Saa havde Statsminister Zahle der over for at gøre følgende Bemærkning: Jeg maa gøre Deres Majestæt opmærksom paa, at for at min Afsked kan foregaa behørigt, grundlovs-